

Sag C-33/20

Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for indlevering:

23. januar 2020

Forelæggende ret:

Landgericht Ravensburg (Tyskland)

Afgørelse af:

7. januar 2020

Sagsøger:

UK

Sagsøgt:

Volkswagen Bank GmbH

Hovedsagens genstand

Forbrugerkreditaftale – fortrydelsesret – oplysninger, der skal angives – direktiv 2008/48/EF

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Fortolkning af EU-retten, artikel 267 TEUF

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 10, stk. 2, litra l), i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF fortolkes således, at kreditaftalen

a) skal angive den gældende sats for morarenter på tidspunktet for indgåelse af aftalen som et absolut tal, men som minimum den gældende referencesats (i det foreliggende tilfælde basisrentesatsen i henhold til BGB's § 247), på grundlag af

hvilken den gældende sats for morarenter beregnes ved et tillæg (i det foreliggende tilfælde fem procentpoint i henhold til BGB's § 288, stk. 1, andet punktum), som et absolut tal?

b) skal forklare konkret, hvordan satsen for morarenter tilpasses, men som minimum skal henvise til de nationale bestemmelser, hvoraf tilpasningen af satsen for morarenter fremgår (BGB's § 247 og § 288, stk. 1, andet punktum)?

2. Skal artikel 10, stk. 2, litra r), i direktiv 2008/48/EF fortolkes således, at kreditaftalen skal angive en konkret, for forbrugeren forståelig metode til beregning af den kompensation for førtidig indfrielse, der skal betales ved førtidig tilbagebetaling af lånet, således at forbrugeren som minimum tilnærmelsesvis kan beregne, hvor meget den kompensation, der skal betales i tilfælde af førtidig opsigelse, andrager?

3. Skal artikel 10, stk. 2, litra s), i direktiv 2008/48/EF fortolkes således, at kreditaftalen

a) også skal angive parternes rettigheder vedrørende opsigelse af kreditaftalen i henhold til national ret, navnlig også låntagerens ret til at opsiges af en væsentlig grund i henhold til BGB's § 314 i forbindelse med tidsbegrænsede låneaftaler?

b) i forbindelse med samtlige opsigelsesrettigheder, som tilkommer kreditaftalens parter, skal oplyse om det gældende varsel for udøvelsen af opsigelsesretten og den form, hvori opsigelseserklæringen skal afgives?

Anførte EU-retlige forskrifter

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/48/EF af 23. april 2008 om forbrugerkreditaftaler og om ophævelse af Rådets direktiv 87/102/EØF (herefter »direktiv 2008/48«), artikel 10

Anførte nationale retsforskrifter

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (lov om ikrafttræden af den borgerlige lovbog, herefter »EGBGB«), artikel 247, §§ 3, 6 og 7

Bürgerliches Gesetzbuch (den borgerlige lovbog, herefter »BGB«), navnlig §§ 247, 288, 314, 355, 356b, 357, 357a, 358, 492, 495

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Sagsøgeren indgik den 19. december 2015 en låneaftale med sagsøgte vedrørende et nettolånebeløb på 10 671,63 EUR, der var øremærket til købet af et motorkøretøj, VW Passat Variant 2,0 TDI, til privat brug.

- 2 Sælgeren af køretøjet var en bilforhandler i Sindelfingen. Købsprisen androg 15 200 EUR. Sagsøgeren erlagde en udbetaling på 5 000 EUR til sælgeren og finansierede det resterende beløb på 10 200 EUR og engangsbeløbet for en restgældsforsikring på 471,63 EUR, dvs. i alt 10 671,63 EUR, via førnævnte lån.
- 3 I forbindelse med forberedelsen og indgåelsen af låneaftalen gjorde sagsøgte brug af sælgerens bistand. Sælgeren fungerede navnlig som sagsøgte formidler af lånet og anvendte de aftaleformularer, som sagsøgte stillede til rådighed. I låneaftalen blev det aftalt, at sagsøgeren skulle tilbagebetale lånebeløbet fra den 15. februar 2016 i 48 lige store månedlige rater og med en afsluttende rate, som skulle betales den 16. februar 2020.
- 4 Sagsøgeren betalte de aftalte rater. Ved skrivelse af 22. januar 2019 fortrød han dog sin viljeserklæring om indgåelsen af låneaftalen. Sagsøgte afviste fortrydelsen.
- 5 Sagsøgeren er af den opfattelse, at låneaftalen som følge af fortrydelsen af 22. januar 2019 er blevet til et tilbagebetalingskrav. Med søgsmålet ønsker han fastslået, at han fra den 22. januar 2019 ikke længere er forpligtet til at betale afdragene på lånet til sagsøgte. Desuden har han nedlagt påstand om, at sagsøgte skal tilbagebetale de afdrag, der allerede er blevet betalt til denne, samt udbetalingen, der blev betalt til sælgeren, begge dele mod tilbagelevering af det købte køretøj.
- 6 Sagsøgte er af den opfattelse, at erklæringen om udøvelse af fortrydelsesretten er fremsat for sent, og at fortrydelsen derfor er ugyldig. Sagsøgte har indtaget den holdning, at kreditforholdet fortsat består uopsagt, og har derfor nedlagt påstand om frifindelse.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 7 Retssagens udfald afhænger af besvarelsen af de præjudicielle spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 10, stk. 2, litra l), r) og s), i direktiv 2008/48.
Hvis fortrydelsen af låneaftalen var gyldig, er sagsøgeren i henhold til BGB's § 495, stk. 1, og § 355, stk. 1, ikke længere bundet af låneaftalen og skylder ikke yderligere afdrag på lånet. I henhold til BGB's § 495, stk. 1, har låntageren nemlig en fortrydelsesret i henhold til BGB's § 355 i forbindelse med en forbrugerlåneaftale. I henhold til BGB's § 355, stk. 1, er forbrugeren og den erhvervsdrivende ikke længere bundet af deres viljeserklæringer om at indgå aftalen, såfremt forbrugeren fortryder sin viljeserklæring inden for den angivne frist.
- 8 Endvidere kan sagsøgeren i så fald i henhold til BGB's § 357a (»Retsvirkninger af fortrydelse af aftaler om finansielle tjenesteydelser«), stk. 1, kræve de afdrag på lånet, der allerede er betalt til sagsøgte, tilbagebetalt. I henhold til denne bestemmelse skal de modtagne ydelser tilbageleveres senest efter 30 dage.

- 9 Hvis fortrydelsen er gyldig, er sagsøgeren i henhold til BGB's § 358, stk. 2, heller ikke længere bundet af købsaftalen. Ifølge denne bestemmelse er forbrugeren, såfremt denne gyldigt har fortrudt sin viljeserklæring om at indgå en forbrugerlåneaftale, heller ikke længere bundet af sin viljeserklæring om at indgå en aftale om levering af en vare, der er knyttet til denne forbrugerlåneaftale. Købsaftalen og låneaftalen er tilknyttede aftaler som omhandlet i BGB's § 358, stk. 3.
- 10 I så fald kan sagsøgeren i henhold til BGB's § 358, stk. 4, første punktum, og § 357, stk. 1, kræve af sagsøgte, at denne også tilbagebetaler den udbetaling, som sagsøgeren betalte til sælgeren, eftersom ophævelsen af den finansierede aftale i henhold til BGB's § 358, stk. 4, femte punktum, udelukkende skal ske mellem låntageren og långiveren. BGB's § 358, stk. 4, første punktum, henviser med hensyn til ophævelsen af en tilknyttet aftale bl.a. til BGB's § 357, stk. 1. Denne bestemmelse omhandler retsvirkningerne af fortrydelse af aftaler, som ikke er aftaler om finansielle tjenesteydelser, og fastsætter, at de modtagne ydelser skal tilbageleveres senest efter 14 dage.
- 11 Gyldigheden af sagsøgerens erklæring om fortrydelse er betinget af, at fortrydelsesfristen på to uger i henhold til BGB's § 355, stk. 2, første punktum, endnu ikke var udløbet, da erklæringen om fortrydelse blev afgivet den 22. januar 2019. I henhold til BGB's § 356b, stk. 2, første punktum, begynder fortrydelsesfristen dog ikke at løbe, hvis de obligatoriske oplysninger i henhold til BGB's § 492, stk. 2, og EGBGB's artikel 247, §§ 6-13, ikke er indeholdt i kreditaftalen i komplet form. I et sådant tilfælde begynder fristen i henhold til § 356b, stk. 2, andet punktum, først at løbe, når de obligatoriske oplysninger gives efterfølgende.
- 12 I det foreliggende tilfælde kan der navnlig antages at være tale om ufuldstændige obligatoriske oplysninger, hvis mindst en af de oplysninger, der skal angives i henhold til artikel 10, stk. 2, litra l), r) eller s), i direktiv 2008/48 (henholdsvis en af de obligatoriske oplysninger i henhold til de tilsvarende nationale bestemmelser, EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 1, og § 3, stk. 1, nr. 11; EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5; EGBGB's artikel 247, § 7, nr. 3), ikke er indeholdt i kreditaftalen i overensstemmelse med bestemmelserne.

Det første spørgsmål, litra a) og det første spørgsmål, litra b)

- 13 I henhold til den nationale ordning i EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 1, og § 3, stk. 1, nr. 11, skal satsen for morarenter og måden, denne sats tilpasses på, angives klart og forståeligt.
- 14 I det foreliggende tilfælde indeholder låneaftalen følgende oplysninger herom:
- »Efter en opsigelse af aftalen vil vi opkræve den lovbestemte sats for morarenter. Den årlige sats for morarenter er den til enhver tid gældende basisrentesats med tillæg af fem procentpoint.«

- 15 I den nationale retspraksis og litteratur findes der forskellige opfattelser med hensyn til spørgsmålet om, hvor konkrete oplysningerne i aftalen skal være i henhold til EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 1, og § 3, stk. 1, nr. 11. En udbredt opfattelse er, at det er tilstrækkeligt at gengive lovbestemmelsen i BGB's § 288, stk. 1, andet punktum, hvorefter satsen for morarenter er den til enhver tid gældende basisrentesats med tillæg af fem procentpoint. Andre mener, at den gældende sats for morarenter skal angives som et absolut tal, og at det skal forklares konkret, hvordan denne rentesats tilpasses.
- 16 Det er afgørende for fortolkningen af den nationale lovgivning, hvordan kravet i artikel 10, stk. 2, litra l), i direktiv 2008/48 vedrørende dette spørgsmål, hvorefter kreditaftalen klart og koncist skal angive »den gældende sats for morarenter som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen og måden, denne sats tilpasses på«, skal fortolkes.
- 17 Det kan muligvis anses for at opfylde kravene i direktivbestemmelsen, hvis indholdet af den lovbestemte ordning vedrørende morarenter i den nationale ret (her BGB's § 288, stk. 1, andet punktum) gengives i aftalen.
- 18 En sådan fortolkning af artikel 10, stk. 2, litra l), i direktiv 2008/48 er dog ikke uomgængelig. Angivelsen i direktivet »som fastsat på tidspunktet for indgåelse af aftalen«, som er en tilføjelse set i forhold til den nationale bestemmelse, og kravet om klare og koncise angivelser kan tale for, at den aktuelt gældende sats for morarenter skal angives så nøjagtigt som muligt, dvs. som et absolut tal, eller at den aktuelt gældende basisrentesats i henhold til BGB's § 247 som minimum skal oplyses som et absolut tal, eftersom den aktuelle sats for morarenter herefter kan beregnes af forbrugeren ved simpel addition (+ fem procentpoint).
- 19 Direktivets krav om klare og koncise angivelser kan muligvis også indebære, at det skal forklares, hvordan satsen for morarenter tilpasses, dvs. at satsen for morarenter ifølge national ret i henhold til BGB's § 247 og § 288, stk. 1, ligger fem procentpoint over en basisrentesats, som offentliggøres halvårligt af Deutsche Bundesbank (den tyske centralbank), eller at der som minimum skal henvises til både BGB's § 288, stk. 1, andet punktum, og til BGB's [§] 247, eftersom tilpasningen af satsen for morarenter fremgår af disse bestemmelser.
- 20 Spørgsmålene er afgørende for sagens udfald. Såfremt det første spørgsmål, litra a) og det første spørgsmål, litra b) besvares bekræftende, er de obligatoriske oplysninger som fastsat i EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 1, og § 3, stk. 1, nr. 11, ikke givet i komplet form, og sagsøgerens erklæring om fortrydelse var rettidig og gyldig.
- 21 I kreditaftalen mangler nemlig angivelsen af den gældende sats for morarenter eller som minimum den gældende referencesats (basisrentesatsen i henhold til BGB's § 247) som absolut tal. Det forklares heller ikke i kreditaftalen, hvordan satsen for morarenter tilpasses.

Det andet spørgsmål

22 Ifølge den nationale bestemmelse i EGBGB's artikel 247, § 7, stk. 1, nr. 3, skal forbrugerlåneaftalen klart og forståeligt angive:

»betingelserne og beregningsmetoden for kravet på kompensation for førtidig indfrielse, for så vidt långiveren har til hensigt at gøre dette krav gældende, såfremt låntageren tilbagebetaler lånet før tid.«

23 I det foreliggende tilfælde oplyser låneaftalen i så henseende følgende:

»a) Långiveren kan til enhver tid indfri sine forpligtelser i henhold til denne aftale helt eller delvist før tid. [...]

b) [...]

c) Banken kan kræve en passende kompensation for førtidig indfrielse for det tab, der har direkte sammenhæng med den førtidige tilbagebetaling. Banken beregner tabet på grundlag af de finansmatematiske rammebetingelser, som Bundesgerichtshof [forbundsdomstol, Tyskland] har fastsat, hvorefter der navnlig tages hensyn til:

- om renteniveaulet har ændret sig i mellemtiden,
- de pengestrømme, der oprindeligt var aftalt med hensyn til lånet,
- bankens tabte fortjeneste,
- den administrative byrde i forbindelse med den førtidige tilbagebetaling (ekspeditionsgebyr) og
- de sparede risiko- og administrationsomkostninger som følge af den førtidige tilbagebetaling.

Den således udregnede kompensationen for førtidig indfrielse nedsættes, såfremt den er højere, til det laveste af følgende to beløb:

- En procent henholdsvis, hvis perioden mellem den førtidige og den aftalte tilbagebetaling er mindre end et år, 0,5 procent af det førtidigt tilbagebetalte beløb,
- det rentebeløb, som låntageren ville have betalt i perioden mellem den førtidige og den aftalte tilbagebetaling.«

24 Det fremgår således af ovenstående bestemmelse i låneaftalen, at sagsøgte havde til hensigt at kræve kompensation for førtidig indfrielse i tilfælde af førtidig tilbagebetaling. Sagsøgte skulle således give de obligatoriske oplysninger i henhold til EGBGB's artikel 247, § 7, nr. 3. Det er derfor af betydning for afgørelsen, om de obligatoriske oplysninger i aftalen om betingelserne og

beregningsmetoden for kravet på kompensation for førtidig indfrielse i det omtvistede tilfælde er blevet givet i komplet form.

- 25 Kravene i EGBGB's artikel 247, § 7, nr. 3, til de obligatoriske oplysninger fortolkes forskelligt i den nationale retspraksis og litteratur.
- 26 En udbredt opfattelse er, at det er tilstrækkeligt, såfremt långiveren i grove træk angiver de parametre, der er væsentlige for beregningen af kompensationen for førtidig indfrielse. Ifølge retspraksis fra Bundesgerichtshof (forbundsdomstol) redegøres der tilstrækkeligt gennemslagsligt og koncist for beregningsmetoden, såfremt visse parametre anføres, nærmere betegnet om renteniveauet i mellemtiden har ændret sig, de pengestrømme, der oprindeligt var aftalt med hensyn til lånet, bankens tabte fortjeneste, de sparede risiko- og administrationsomkostninger som følge af den førtidige tilbagebetaling og den administrative byrde, der er forbundet med den førtidige tilbagebetaling.
- 27 Ifølge den modsatte opfattelse er det nødvendigt, at der angives en konkret, for forbrugeren forståelig metode til beregning af kravet på kompensation for førtidig indfrielse i aftalen for at give den almindelige forbruger mulighed for som minimum at foretage et groft skøn over kompensationens størrelse på grundlag af oplysningerne i aftalen. Ud fra denne opfattelse er det for så vidt angår de obligatoriske oplysninger ikke tilstrækkeligt blot at angive de faktorer, der skal indgå i beregningen, eftersom låntageren ikke kender beløbene for de enkelte faktorer og en almindelig forbruger ikke kan forholde sig til disse faktorer.
- 28 Det er således afgørende for fortolkningen af den nationale lovgivning, hvordan kravet i artikel 10, stk. 2, litra r), i direktiv 2008/48 vedrørende dette spørgsmål, hvorefter kreditaftalen klart og koncist skal angive »oplysninger om kreditgiverens ret til kompensation og den måde, hvorpå denne kompensation fastsættes«, skal fortolkes.
- 29 Kravet kan fortolkes således, at der med henblik på at forklare, hvordan den skyldige kompensation beregnes, kan henvises til principperne i retspraksis og de beregningsfaktorer, der skal inddrages i beregningen, uden at angive en konkret beregningsmetode.
- 30 En sådan fortolkning af artikel 10, stk. 2, litra [r], i direktiv 2008/48 er dog ikke uomgængelig. Formuleringen, hvorefter oplysningerne skal være klare og koncise, kan også fortolkes således, at der skal angives en konkret beregningsmetode, som er forståelig for en forbruger. 39. betragtning til direktiv 2008/48, hvorefter kompensationen til kreditgiveren bør beregnes på en måde, der er gennemskuelig og forståelig for forbrugerne, allerede før kreditaftalen indgås, og under alle omstændigheder når den forvaltes, og som desuden bør være let at anvende for kreditgiveren og bør lette de ansvarlige myndigheders kontrol af kompensationen, kunne pege i denne retning.
- 31 Spørgsmålet er relevant for afgørelsen af tvisten. Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, er de obligatoriske oplysninger som fastsat i EGBGB's

artikel 247, § 7, nr. 3, nemlig ikke givet behørigt i det foreliggende tilfælde, og sagsøgerens erklæring om fortrydelse var rettidig og gyldig.

Det tredje spørgsmål, litra a) og det tredje spørgsmål, litra b)

- 32 Ifølge den nationale bestemmelse i EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5, skal »proceduren for opsigelse af aftalen« angives klart og forståeligt.
- 33 I det foreliggende tilfælde oplyser låneaftalen i så henseende om betingelserne for, hvornår långiveren har ret til at opsiges aftalen af en væsentlig grund. Det angives imidlertid ikke i aftalen, hvilken form der gælder for en opsigelse fra långiverens side, herunder at opsigelsen i henhold til den nationale bestemmelse i BGB's § 492, stk. 5, skal ske på et varigt medium. Det oplyses heller ikke, hvilket varsel der gælder for bankens opsigelse, f.eks. med angivelsen »uden varsel« eller med angivelse af et bestemt varsel.
- 34 Låntagerens ret til at opsiges af en væsentlig grund i henhold til BGB's § 314, som ifølge national ret gælder i forbindelse med løbende kontraktforhold, og således også i forbindelse med den foreliggende tidsbegrænsede låneaftale, nævnes slet ikke i låneaftalen. Der oplyses heller ikke om proceduren (navnlig form og varsel) for en opsigelse fra låntagerens side.
- 35 Der er forskellige opfattelser med hensyn til kravene til de obligatoriske oplysninger i henhold til EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5. Dette gælder for det første for spørgsmålet om, hvorvidt der i det hele taget skal gøres opmærksom på muligheden for opsigelse af en væsentlig grund i henhold til BGB's § 314 i forbindelse med tidsbegrænsede låneaftaler.
- 36 Efter én opfattelse skal der i forbindelse med tidsbegrænsede låneaftaler kun oplyses om låntagerens opsigelsesret på standardvilkår som fastsat i artikel 13, stk. 1, i direktiv 2008/48, men ikke om låntagerens ekstraordinære opsigelsesret i henhold til national ret i BGB's § 314. Til støtte for denne opfattelse henvises bl.a. til 33. betragtning til direktiv 2008/48 og den systematiske sammenhæng. Endnu mere vidtgående fremføres også det synspunkt, at EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5, skal fortolkes i overensstemmelse med direktivet, således at der kun må oplyses om de opsigelsesrettigheder, der er fuldt harmoniserede i direktivet, og at de opsigelsesrettigheder, der kun er fastsat i national ret, slet ikke må medtages i de oplysninger, der skal angives. Dette begrundes bl.a. med formålet om, at aftaleindholdet skal være sammenligneligt, og at informationsmaterialet skal være ensartet i alle medlemsstater.
- 37 Efter den modsatte opfattelse skal banken – i al fald i forbindelse med tidsbegrænsede aftaler – også oplyse låntageren om den i national lovgivning hjemlede ret til ekstraordinær opsigelse i henhold til BGB's § 314.
- 38 Med hensyn til omfanget af de obligatoriske oplysninger i henhold til EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5, er der endvidere uenighed om, hvorvidt det er

nødvendigt at oplyse forbrugeren om krav til formalia og varsler i forbindelse med opsigelsesrettigheder, der kun er fastsat i national ret.

- 39 Ifølge den ovenfor beskrevne restriktive opfattelse, hvorefter nationale opsigelsesrettigheder ikke må nævnes i forbindelse med den obligatoriske oplysning i henhold til EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5, eller i al fald ikke nødvendigvis skal nævnes, anses også oplysninger om de formelle krav i forbindelse med udøvelsen af opsigelsesrettighederne i henhold til national ret i overensstemmelse hermed så meget desto mere for undværlige.
- 40 Ifølge det modsatte synspunkt er det obligatorisk, at forbrugeren oplyses om, i hvilken form og med hvilket varsel kreditaftalens parter skal udøve deres opsigelsesrettigheder, og hertil hører navnlig også oplysningen om, at långiverens opsigelse i henhold til BGB's § 492, stk. 5, skal meddeles på et varigt medium. Som argument herfor anføres ordlyden af artikel 10, stk. 2, litra s), i direktiv 2008/48, formålet om at sikre et tilstrækkeligt forbrugerbeskyttelsesniveau og den omstændighed, at artikel 10 direktiv 2008/48 ikke sondrer mellem långiverens og låntagerens opsigelsesrettigheder.
- 41 Det er således afgørende for fortolkningen af den nationale lovgivning, hvordan kravet i artikel 10, stk. 2, litra s), i direktiv 2008/48 vedrørende dette spørgsmål, hvorefter kreditaftalen klart og koncist skal angive »proceduren for udøvelse af retten til at opsige kreditaftalen«, skal fortolkes.
- 42 Artikel 10, stk. 2, litra s), i direktiv 2008/48 kan muligvis på baggrund af målet om fuld harmonisering, som forfølges i henhold til niende betragtning til direktiv 2008/48, fortolkes således, at direktivgiver ganske vist bevidst ønskede fortsat at tillade nationalt fastsatte opsigelsesrettigheder, men at forbrugeren kun skal oplyses om de opsigelsesrettigheder, der er reguleret i selve direktivet. Navnlig målet om at »lette den frie bevægelighed for kredittilbud under optimale forhold for dem, der tilbyder kredit«, som nævnes i ottende betragtning til direktiv 2008/48, kunne tale for en sådan fortolkning.
- 43 Denne konklusion er imidlertid ikke uomgængelig. Målet om »en [tilstrækkelig] grad af forbrugerbeskyttelse«, som ligeledes fremhæves i ottende betragtning til direktiv 2008/48, kan muligvis være udtryk for nødvendigheden af, at der også oplyses om opsigelsesrettigheder i henhold til national ret og de formelle betingelser, der gælder herfor. For denne opfattelse kan også tale 24. betragtning til direktiv 2008/48, hvorefter forbrugerne skal informeres »grundigt«, inden de indgår en kreditaftale, og ligeledes 31. betragtning til direktiv 2008/48, hvorefter alle nødvendige oplysninger bør være angivet klart og koncist i aftalen, for at forbrugeren kan kende sine rettigheder og forpligtelser i henhold til kreditaftalen.
- 44 Spørgsmålene er afgørende for sagens udfald. Såfremt enten det tredje spørgsmål, litra a) eller det tredje spørgsmål b) besvares bekræftende, er de obligatoriske oplysninger som fastsat i EGBGB's artikel 247, § 6, stk. 1, nr. 5, ikke givet

behørigt i det foreliggende tilfælde, og sagsøgerens erklæring om fortrydelse var rettidig og gyldig.

ARBEJDSDOKUMENT